

Előfizetési díj:
 Pesten vagy Pénstől házból küldve:
 egész évre 5 ft., félre 2 ft. 50 kr.
 negyed évre 1 ft. 25 kr.
 Egyes szám 10 kr.
 Megjelenik minden szombaton.
 Egyes számai kaphatók Weidinger N.
 könyvker. (Szádelényi-ter.)

PÉCSI FIGYELŐ.

Hirdetések ára:
 Egy öt hasábos pelit sor egyszeri
 megjelenésért 6 kr., 3-szori 5 kr.,
 10-szerért 4 kr. Ázletű. — Minden
 hirdetés után 30 kr. bélyegdíj ille-
 tendő. A nyilatkozó 1 polt. óra 10 kr.
 A hirdetési díj előre ázletű.

SZERKESZTŐI IRODA:
 Ó-pósta-utca 16-ik szám.
 Kéziratok vissza nem küldetnek.

A lap szellemi részét illető közlemények és előfizetések a szerkesztőséghez, a hirdetések pedig a kiadóhivatalhoz intézendők.
 Előfizetheti helyben: a kiadóhivatalban, Blauhorn Antal úr a városbáz épületben, Lill János úr a budai külvárosban,
 Böhm C. F. úr a szigeti külvárosban lévő kereskedésében, valamint a vidéken minden pósthivatalnál.

KIADÓ HIVATAL:
 János-utca 8-ik szám.

Lesz-e a gabonának ára?

Nehéz, nagy kérdés ez, melyre a magyar gazda-közönség hosszan fohászodik s kétség és remény közt a jövőre bizza sorsát.
 Az aratás be van fejezve.
 A gazda nehéz, terhes munkájának gyümölése ott van már a szérűn. A betakarított buza, rozs cséplése javában folyik s néhány nap múlva befejezést érve, a zabra kerül a sor.
 A gabna-piac kezd népesülni; a gazda-közönség kocsira rakja termését s megvételre kínálja.
 Azt hinné az ember az első tekintetre, hogy most már innen-onnan elvetette a gazda gondját; pedig dehogyan. — most jön még csak a java! Mert mit ér az áldás, ha nem vehetjük hasznát? Adtál uram esőt, de nincs benne köszönet. Mit ér a termés, ha nem tudjuk illő áron értékesíteni?
 Hejh, pedig nagy szüksége van a gazda-embernek a pénzre!
 Minden árva krajczárnak meg van a helye.
 Kifogytunk mindenből.
 A közönséges bankó ritka madár ilyenkor a jó falusiak láda-fiában. A mi kevés volt, elvitte a szőlőmunka, kukorica-, burgonya-kapálás s az aratás. S néhol részben, vagy egészen — oda is veszett.
 Baranyamegyében az idén mintegy tizenöt-húsz községet ért a kérelhetlen elemi csapás. Tönkre tett a jég mindent. Honnan vegyétek ezek a kárvallottak a pénzt? ... Uzsorától, nagy percentre! ... Ez a kor vizsgálja. Így aztán kénytelen a szegény nép pasztolni, a nyomor örvényébe kászolódni, mely menthetetlenül elragadja.
 A hol elemi csapás nem sujtotta népünket, ott sincs most még egyből a termes kazalnál.
 A kazalnak kell fizetni mindent.
 A kazalnak kell fizetni az uzsorást, a takarékpénztárat, az adót; de meg

még maradni is kell valamelyesnek élelemre, ruhára, cseléd-bérre, szóval háziszükségletre — az újj! Köszül-belül mához egy évig.
 Nem is érdeklí most a gazda-közönséget egyéb, mint a gabona meg az ára.
 Százszor, ezerszer, milliomszor felmerül a kérdés: lesz-e a gabonának ára?
 Tessék erre megfelelni!
 Nézzük csak, hogy áll a külországok termése?
 A hivatalos jelentések szerint rosszabbul mint a mult esztendőben. Azt mondják, hogy Oroszország gabona-kivitele felényi lesz a tavalyihoz képest. Oláhország termése mennyiségre közepeszerű ugyan, de minőségére határozottan rossz. Franciaország nincs megelégedve az idej aratással. Amerika ebben az évben szintén nem termelt oly óriási mennyiséget, mint tavaly.
 Lássuk most már mint állunk mi? A földmivelési miniszterium azt mondja, hogy általában véve jó közép-termésűnk van. Tehát van mit eladnunk. Ha, ismételtük: ha ezen adatok megfelelnek a valóságnak; úgy az idén valószínűleg nagyobb kelendősége lesz gabonánknak, mint volt tavaly. Ha pedig nagyobb lesz a kelendőség, önként következik, hogy az árak is jobbak lesznek.
 A gabona-árakra azonban tudvalevőleg nemcsak a termés mennyisége, hanem a politikai viszonyok is nagy befolyással vannak.
 A háboru rendszeren felszökötti a gabonák árait, még akkor is, ha a világ másik felén folyik is.
 Az a kérdés most már, hogy lesz-e az idén háboru?
 Igérkezett, de aligha lesz.
 Az angol és az orosz csak a kardját csörteti, de nem húzza ki a hüvelyéből. Egyaránt fél mind a kettő a véres háboru kínos következményei-

től. Talán a fél világ lángba borulna, ha e nagy hatalmak hajba kapnának. S ki tudja, hogy a szörnyű harczenki mi lenne a vége? ...
 Csak hadd ijesztgessék egymást. Ez a folytonos kardesörtetés igaztottságban tartja az ideges barzét.
 Folyton spekulálnak.
 Hátha mégis!
 Éppen ezért lehet számítanunk arra, hogy a gabona-árak, ha nem is igen emelkednek, de nem is esökkennek túlságosan.
 Az eddigi árakra természetesen nem lehet hivatkozni; a voltaképeni gabona-vásár csak most következik.
 A gőzmalmok tartózkodók. Azt várják, hogy sokan legyenek az eladók, akkor majd olcsóbban vehetnek. A nagy gabna-kereskedők pedig a külföldi aratások befejezését várják.
 Nagyon valószínű, hogy jobb árak lesznek!
 Lehet, hogy csalódnunk; de kívánjuk, hogy adja az Isten, miszerint ne csalódjunk.
Az uralkodók találkozásához. Károly király közös külügyminiszter Iselibe utazott, hogy kikérje Ferenc József király elhatározását az uralkodók és miniszterek összejövetelére. Az is el fog dönteni, hogy a miniszterek jelen lesznek-e az uralkodók találkozásain. Ferenc József király és a királyné aug. 6-án utaznak Gasteinba Vilmos császár meglátogatására. Vilmos császár az idén nem megy Iselibe.
Szaporodik az adósság. A kormány felhivatalos lapja beismeri, hogy a pénzügyminiszter 51 milliónyi kölcsönpénzt vett fel. A felhivatalos egyuttal azt is igyekszik bizonyítgatni, hogy ez nem jelenti pénzügyi romlást, mert a kormány nem költötte el a pénzt, illetőleg a pénz nincs elkölve a folyó évi defizit fedezésére. — De ki állhat fel az ilyen okoskodásnak? A kölcsönkérés nem jelenthet mást, mint azt, hogy az állam-haztartásban zavar állott be. Azért el lehetünk a készletre, hogy az új költségekben az egyensúly ismét helyre lesz állítva és arra el is lehetünk készülni, hogy az adóbejárat — tekintettel a kölcsön vett 51 millió forintra — annál kegyetlenebb szögárral is fog

megindulni az aratás befejezése után. Ezt érték nálunk az államháztartás egyensúlyának helyreállítása alatt.
Városi közgyűlés.
 Pécs szab. kir. város köztörvényhatósága hétfőn rendes közgyűlést tartott. Pácz Miklós főispán távol lévén, Aidinger János polgármester elnökölt. A napirendet megelőzőleg, dr. Szeredy József biz. tag indítványozta, hogy Pácz Miklós főispán iránt azon alkalomból, hogy örökös főrendiházi taggá nevezett ki, a közgyűlés jegyzőkönyvileg adjon kifejezést tisztelőtlen és ragaszkodásának. A közgyűlés az indítványt elfogadta s azt határozta, hogy a jegyzőkönyvi kivonatot: Aidinger János vezetése mellett, dr. Szeredy József, Egy József és Fekete Mihály biz. tagokból álló küldöttség nyújtsa át a főispánnak bácsmezei borsodi birtokán, hol jelenleg időzik.
 Olvasottat a belügyminiszter rendelete a közközházban közgyűléseleg megrendelt átalakítási és új építkezési munkálatok kivételének engedélyezése tárgyában. Tudomásul vett. Hasonlóképp tudomásul vett a földmivelési, ipar- és kereskedelmi miniszter rendelete, a pécsi ipar-terület alapszabályainak kiigazítása s jóváhagyása érdekében.
 Következett a közgyűlés legérdekesebb tárgya, melylyel a város közönségének egy régi s méltányos óhajja lépett a teljesítés stádiumába. Ugyanis végre-vallásra leérkezett a „magas” honvédelmi miniszterintézet a fölterjesztett terv, mely nagy kegyesen el lön fogadva. Mintegy 30—35 évet húzódik ez a katonaközház-ügy; könnyen érthető tehát, hogy oly nagy örömmel vette tudomásul a közgyűlés a miniszterium jóváhagyó rendelkezését. Most már természetesen kívánatos volna, hogy még ez év folyamán munkához fogjanak, hogy a esere minél hamarabb megtörténhessen. Ép evégből a közgyűlés utasította a tanácsot, hogy az előmunkálatot, érve a földmivelési megkezdjék, mely munkálatra 400 ft utalványoztatott ki. A mérnöki hivatal pedig a költségvetést fogja megállapítani a legközelebbi közgyűlésig.
 A mult évi gyámpénztári számadások s az alapítványok számadásainak megvizsgálására, a tanács előterjesztése folytán kiküldetett a tavalyi bizottság.
 Olvasottat a tanács jelentése a város területén lévő összes szőlőhegyek phylo-

xera mentességéről, mely örvendetes tudomásul vétetett s a 146 frnyi költség ki lön utalványozva.
 A tanács előterjesztést tett a legeltetési díjak fölemelése érdekében, azzal indokolván az emelést, hogy az új közegészség- s köztisztasági szabályrendelet értelmében a belvárosból kiltitván a szarvasmarha és a sertés; a belváros legeltetési adót nem fizet; de a város kiadásai a tenyész-bikák s bikaistálló-fölgyelő fentartására ugyis jóval nagyobb, mint a mennyi a legeltetés után eddig is befolyt, — kénytelen tehát a legeltetési díjat föléb emelni. Igaz ugyan, hogy ezen újabb terhelés igen érzékenyen fogja sújtani a külvárosiakat, de nem lehet másképp intézkedni, mert a „mérleg” egysúlya kívánja, s a mit ez kíván, annak meg kell történni. Elég baj, hogy a város újabb és újabb terhelés által képes csak az egyensúlyt fentartani s még nagyobb baj, hogy a megterhelést leginkább a szegény népre rója.
 Következett a felszólalások a közegészségi s köztisztasági szabályrendelet ellen. Hochrein és társai az ellen szólalnak föl, hogy a város azon házakból is kihordatja a szemetet, hol azt a gazda külön értékesíthetné mint trágyát a szőlőjében, vagy kertjében. Fölszólalnak s kéri, hogy azok, kik rendelkeznek kocsival, íoval, maguk hordathassák ki a házból a szemetet. Továbbá kéri, hogy a siklósi-utca-ban, hol többen a sertéstenyésztésből fizetik adójukat; engedjék meg a sertéstartást. A közgyűlés a felszólalásoknak el- lenlemondott s a kérelmet visszautasította. A rendszabály törvénynyé emelkedett; kiváltásokat, engedményeket nem lehet, vagy legalább is nem helyes tenni, mert különben elveszti a rendelet hűvös hatását s minden marad a régi. Azon kell inkább lennünk, hogy a szabály, szabály maradjon s teljes szigorral végre is hajtassék.
 Hamerly biz. tag föl szólal, hogy ne csak a szoba-szemetet hordassa ki a város, hanem utcaink s közterünk gondos tisztogatásáról is gondoskodjék.
 Kisasszony biz. tag föl szólal s azt mondja, hogy tarthatatlan az állapot a ezirtom-utczában. Ott borjakat, állatölöket s baromfiakat metszenek s a vér ott büzik. De ez még mind semmi! Allati börtöket tereget ki a metsző s ott szarogatja az udvaron.
 A rendőrkapitány utasítva lön, hogy azonnal intézkedjék.
 Egy József biz. tag hazafias hangu,

TÁRZA.

† Peitler Antal.
 1808. márcz. 24. — 1885. júl. 24.
 Sorra dőlnek az öregek. Szent enim septuagenarii. Meg van pedig írva: vita hominis sunt septuaginta anni.
 Peitler püspök meghalt! Ez a szomorú hír kelt szánymra szombaton déltán városunk művelt körében. A szomorú hír való volt, mert a jöleklü férfi, ki mint pap és mint ember általános közbeesülésben állott, kinek tisztelői száma annyira, ahányan csak valaha is hallották nevét említeni, 77 éves korában csakugyan kiszorodott. A végelgyengülés napról napra sorvadt az életét, míg nem kiölte belőle az élet utolsó szikráját.
 Az öreg ur a miénk, városunk szülötte és egyházmegyénk papja volt ő, melyekhez még a távolból is gyengéd, gyermeki érzelmelemmel vonzódt, városunk képzete ifjúsága s férfi korának működési terét, itt tudta magát rendkívül hasznossá tenni, a legszeleőbb körökben ismerték és tisztelték, mindenütt jól emlékeznek még ma is rá, s azért mely megilletődéssel vették tudomásul halálát. Mindenki sajnálja.
 Az egyházmegyének ismét mely gyász van. Alig temették el Boecor szegárdi prépost-plébános veteránunkat, már is újra gyászolunk.
 A harminczes évek patriarkális időszakában három fiatal pap vitt előkelő szerepet városunk társas körében: Boecor, Peitler és Hegyessy. Sokan voltak, kevesen vannak.
 Legtöbbre vitte közülük Peitler. Ő a pécsi egyházmegyéből kikerült püspökök közt a legrokonszenvesebb s talán utolsó, több már aligha lesz e megéből, legalább ebben a században.
 Múltán róta le azért az egyházmegye az elhunyt iránt a kegyelet adóját, a temetési szertartásra küldöttéget meuesztve Troll Ferencz, Szeifricz

István, Rónay Sándor és Petrovich Ferencz dignitariusok. Hanny Gábor paksi plébános személyében, kik a temetésben az egyházmegye nevében jelen voltak s elszomorítottan hirdette a vesztéséget, leteették a koporsóra a megemlékezés utolsó hervadó jelét: a szalagos virág koszorú.
 Ismerjük a törvényt, hogy minden mulandó a világon. Tudjuk, hogy minden kezdődik, fejlődik és elenyészik. De mindig meghatva állunk a sir felett, mely az árnyék világban való élet utolsó reaktumát, a porhüvelyt elfedi.
 Sorainkból, egyházmegyénk férfainak legelső sorából hirdetjük földaltonmal a vesztéséget, mely nemcsak egyházmegyénket, nemcsak a magyar katolikus egyházat érte, hanem melyet minden magyar vesztéségnak tart, mert nemesen megfuttat pályáján, a vallás, nevelés, tudomány s így a magyar közvillemelés ügyének elévületlen szolgálatokat tett.
 Oh itt, az édes szülőanya kebelén hangozzék fel egyik legjelesebb szülöttje koporsója felé az emlékezés, a kegyelet szerény szava.
 Peitler Antal szegény kávésnak volt fia városunkban, ki ugyan magasra emelkedett, de származását, rokonságát soha meg nem tagadta.
 Már a gimnasiunot ugyszólván csak maga erejével lehetett végig járnia. Keresett, a hogy tudott, s tanult a hogy csak egy szorgalmas tanuló képes.
 Karrierjét önmagának köszönheti. De két fontos tényező működött közre későbbi emelkedésére, az egyik a Czirer család, a másik Ranolder volt.
 A pécsi szeminariumban kitünő eredménnyel bevégezve a teológiát, huszonhárom éves korában Szepeessy püspök 1831. fehér vasárnapján bevett szokása szerint a hívek épülésére nyilvánosan a székesegyházban pappá szentelte, kaplán kodása Szébenyben és Pécsváradon igen rövid ideig tartott.
 Dr. Czirer Antal Baranyamegye tiszt

főorvosa s magas pártfogója, ki primiciáját is a szegény ifjútól ki nem tolló fényes vendégséggel ünnepelte meg, mint a nagy püspöknek egyidejűleg testorvosa el nem mulasztotta annak figyelmét a kedves molar és tehetséges fiatal ember felé irányítani és azt kegyeibe a legmelegebben ajánlani.
 Szepeessy már 1832-ben maga mellé vette udvari papnak, s ezzel lön letéve utóbbi nagyságának biztos alapja. Eltérnek e mozzanat döntő volt egész jövőjére nézve, Peitlernek Szepeessy körében alkalma nyílt tehetségeinek érvényesítésére. Szorgalmának és érdemeinek jutalmául Szepeessy még 1832-ben sz. székli jegyzővé s később 1835-ben Hegyessy távozása után h-betényi plébániára titkárára nevezte ki.
 Peitler mint udvari pap fényes tulajdonságai által közkedveltséget vívott ki magának Pécs városa és Baranyamegye előkelő körében. Jó modora már ekkor is nagy segítségére volt.
 A pécsi ajtatos nőnem sem azelőtt sem azután olyan szép német prédikációt nem hallott, de olyan szép papot sem látott a székesegyház predikáló székén, mint a minő Peitler Antal volt.
 Fialat korában Peitler gavallér górnand, szép ember és ráteratos pap volt. Megnyerő társalgó. Kivált a nők nagyon annak tartották.
 Báró Szepeessy Ignác igen megkedvelte a sima és alkalmazkodó fiatal embert, általában rendkívül ragaszkodott hozzá, sőt végrendeletében is megemlékezett róla: „charissimus meus secretarius”-nak nevezi őt, neki hagyományozva ami legbeesőbb volt — kéziratait, a melyekből külön szedve sz. beszédeit, azokat Peitler 4 kötetben sajtó alá is rendezte, a mely műre azonban közvetlen a nagy püspök halála után a pécsi egyházmegyéből a legkevesebb előfizető érkezett, száma nézve 17, míg az idegen győri egyházmegyéből 40 jelentkezett.
 Az ő szíve érzé, az ő lelke adott

alakat a gondolatnak, az ő keze írta le a pécsi joglyezem alapító oklevelét; fejezzük ki érte elismerésünket azzal, hogy vessük szívünkbe nevét.
 Szepeessy halála után őt a püspökségben Seitovszky János követte, ki az udvarnál talált fiatal titkár szintén megszerette, 1842-ben sz. székli illnökségre méltatta, sőt az öreg Seitovszky egész lelkével csingótt Peitlerre, a ki minde-nese volt.
 Véletlenül forradalmi embernek vált be. 1848-ban sz. Antal napján a pécsi barátok étermében nagy társaság zűltt egybe lakomára, s vig poharazás közt érkezik a küldöncz-pósta a bírel, hogy gróf Batthyány Lajos Magyarország első független felelős miniszterüna br. Eötvös József első közoktatásügyi magyar miniszter ellenjegyzése mellett Peitler t és Kralt pécsi kanonokokká kinevezettte.
 Számos élezet faragtak a következő időkben még a felett, nem fogja-e e kinevezés a forradalom miatt jogerejét veszteni? A kedvelt titkár tehát kanonokká lön s Seitovszky által székesegyházi plébánossá tétetett.
 Amint ekként előre hajadt: barátja is mint több lett, mert hát nagyon jó asztalt és szakácsot tartott, pezsgőre, szivarra is sok pénzt adott ki. Már ekkor könnyen bánt a pénzzel, de más részről felénk és ingatag ember volt.
 A plébániai hivatalt Peitler alig három évig vitte. Előkelő barátja Ranolder segélyével a legfelsőbb körök figyelmét vonta magára, ki — az ismeretes Seitovszkyvali együttes futás és a magyarok részéről Kanizsa táján történt megugrasztás esete óta mind nagyobb befolyásra vergődött Bécsben, — kiváló szerepet szánt neki az abszolutizmus szomorú időszakában.
 Peitler vállalkozott erre a szerepre, ami nélkül biz el lehetett volna. Thun gróf miniszteriumában egyházi előadó, osztálytanácsos lön. Ennek következtében Pécsről eltávozott.
 És ha kinevezetésével egyidejűleg

meg is szüntek vele rokonszenvegni magyar érzelmű ismerősei; — annál több barátot szerzett magának Bécsben, hol kitünő modoraért s jó asztalért valósággal ünnepeltek. Sok német ebédelgett nála szívesen.
 Peitler nagyon loyális, sőt hyperloyális volt. Ezt róla a bécsiek jól tudták. Buzgón is szolgált. Ennek köszönhetette folytonos előmenetelét.
 Erdemi elismeréssel megkapta a Ferencz József-rend I. oszt. lovagkeresztjét, a a tünnyei apati ezimet, aztán a pápai praefatusagot.
 A pécsi kanonoki stallum busas jövedelme és az osztálytanácsosi fizetés édeskedve volt ahhoz a sok némethez s ahhoz a bőkezűséghez, melyet velük szemben Peitler Antal kifejtett.
 Szegény embert ugyan el nem eresztett segély nélkül s beszélk, hogy nem egyszer járt francziául tanultl egyik-másik apati gyémántgyűrűt vagy aranyláncz, mikor kölcsönkérő jött s tites volt a ládafia.
 Peitler Antal odaadta volna az ünneplő ezimadáját is, ha valaki kéri; — csak „gut gesinnt” loyálisából ne kérte nek legyen, mert azon nem esonkított senki kedvéért sem. A szabadságharcz dieső férfiairol soha sem akart életében hallani, mivel ezek nagyon megbántották — a császár.
 Peitler nem ismerte az irigységet. Az ő belcegyezésével történt meg, hogy időközben hatalmas versenytársa a kor ifjabb tanácsos Simor János a győri püspöki széket elnyerte.
 Az esztergomi érsek kiszemelt utóda a váci püspökséget kérte, mely Róskoványinak hivatalból Nyitraira történt áthelyezése által megtrésedett. Elyerte s Seitovszky akkor már hercegeprimás Esztergomban felszentelte s Váczon ünneplésben be is iktatta.
 Peitler közel akart maradni Pesthez, de közel kívánt lenni Esztergomhoz is. Sok oka is volt reá.
 Baranyamegye biztos kilátása is helyreterített részére a primacia, — neki

lelkes indítványt tett az iránt, hogy a város közönsége, mely általános ismert hazafiúságáról minden szép, jó és nemes törekvés iránt viseltető pártfogásáról: lépjen az „Erdélyi közművelődési egyesület” alapító tagjai sorába. Az indítvány egyhangúlag lön elfogadva. A tagsági díjat (500 ft) 100 frtos havi részletekben fizeti.

Következett Cziriák Ignác interpellációja, melyet a rendőrkapitányhoz intézett a helypénzesded körül felmerült visszaélések miatt. Cziriák számtalan esetet említt föl, melyek mindegyike a helypénzesded köréül történt zsarolásról látszik igazolódni. A rendőrkapitány az interpelláció minden részére megfelelt s részben beismererte, hogy történnék visszaélések, de egyuttal ki is jelentette, hogy valahány visszaadás elutasítására esik, kéréseket szigorral jár el. Ha azonban nem jelentkezik panaszos, az esetben természetesen nem is intézkedik. A közgyűlés tudomásul vette a kapitány választ. Cziriák meg számos visszaélést sorolt föl, de a polgármester elvonta tőle szót s azt mondta, hogy a városi képviselőség méltóságával nem fér össze az eljárás, a mit interpelláló biz. tag tesz, hogy t. i. a városi képviselővel maga a kapitány a visszaéléseket s maga vezeti föl a városüzemelés a kárvallatokat. Erre nézve csak annyit jegyzük meg, hogy ha nem is tér össze teljesen a „méltóság” gal, de mindenesetre jó akaratra, éber ellenőrködésre mutat, s a visszaélések megszüntetésére törekszik, a mi csak helyes elhatározás.

A vízvezeték engedélyezési kérvényeknél Mendlik Ágoston biz. tag megjegyzéssel s mondatjuk igen figyelemre méltó megjegyzéssel élt. Azt mondta ugyanis, hogy ő világért sem akarja a vízvezeték-engedélyt megvonni, de a menyében a mindinkább szaporodó magánvívóvezeték-engedélyezések a közszolgálat vizhiányára befolyással volna, korlátozni kellene az engedélyezéseket. Általános a panasz, hogy a közutakban néhol kevés, néhol még egy csepp víz sincs. Nagyon természetes, hogy nem engedhető meg, miszerint a magán úgy a köz rovására essek. Erre a polgármester megnyugtatói igyekezvén a felszólalt, azt mondta, hogy a magánvívóvezeték nincsenek befolyással a közutak vizhiányára, mert a háztulajdonosok csak azt a vizet kápják meg, mely különben éjszánkánként kiömlenek a közutak viztartóiból.

A legközelebbi közgyűlés szeptember hó 14-ére esztelleg 21-ére tüzétvén ki, — a bizottsági tagok szétoszlottak.

A vidéki magyar hírlapszerkesztők és kiadók országos kongresszusa.

A magyar vidéki sajtó kongresszusának megtartása iránt az évi július hó 20-án Balatonfüreden tartott előértekeztet megállapította azt a tárgyszorot, melylyel foglalkozni a kongresszusnak hivatalos leendő.

Amit e tárgyszorot mint létesítendő ajánl, abból tűnik ki, mily roppant nagy hiányai vannak, mennyi a gyógyítandó sebe a magyar vidéki zsrnalisztikának. A lapszerkesztők a bajt egyuttal érzik; közös az a baj s ha végre feloldozunk, hogy segítsünk rajta, e segítség csak testi-egyetértés, közös igyekezet, közös munka által lesz eredményvel biztató.

Egyestőlünkben az erő. Nem pöcsöda, ha eddig gyengésként voltunk, hiszen alig ismerjük egymást.

méltó aggodalmi lehetnek, látva különösen a Randoler ellen éveken át titkon folytatott hárszját.

Evek múltak. A 60-as évek közepén alkotmányos fualmak szállottak Bécs felöl. A jó öreg Seitovszky meghalt, itt hagyta üres érséki széket. Ezt Peitler Antal vélte már magának.

És alig hangzott el a temetési ének, még mielől Váczról kimozdult volna, meglepő gyorsasággal, kevéssel a magyar kormány visszaállítása előtt: S i m o r J á n o s győri püspök lett Magyarország prima.

E kinevezés nagyon váratlanul hatott Peitlerre és beszélük, hogy fordulópontot képezett életében. Mélyen érthető melőzötése. Ez időtől meglehetősen visszavonult a közélet színpadától és bár legbensőbb környegete előtt sem panaszkodott, kedélye mégis megtört s nem volt a régi ember többé.

A szellemes főpap kényelmetlenül kezdé magát érezni nagyobb társaságban. Egyedül bizalmasainak szűk körére szorított. Egyetlen, ami megmaradt a régitől, — „aranyiszve” és a d a k o z t e r m é s z e t e.

Végtelen bizodalma volt a homeopathiában. Részen ennek is köszöni elért magas életkorát. A jó Roskovanyn, mikor elköltözött Váczról, fundus instruktsuskon hagyta házi orvost, dr. A r g e n t i D i m é t.

Köztük oly szoros barsátság fejlődött, hogy a püspök már ebédelni sem tudott nélküle, pedig más különben tudta nagyon élvezni az asztal örömeit.

Nem volt a főrendiház üléseinek szorgalmasabb látogatója nébány év előtt, mint a váci püspök.

Télen rendszeren lejött a fővárosba, szerény lakással megelégedett, buzgón járt az ülésekre — hallgatni. Ugyancsak bura-nótózt, hogy el ne aludják. Halló érzéke mindegyre tompulván, unalmas is lehetett neki.

A zsidóházasági vitákra őt is felkérte a primás. Nem bírta felfogni, hogy mit

keres itt ez a legió méltóságos és exellenziás. Mikor Szögényi felteszi a kérdést: igen, vagy nem? Rögötn felállt az „igen” esekkel. Mikor aztán Haynald az egyik oldalról, gróf Zichy Nándor pedig a másik oldalról rángatják, hogy lőjön le, hisz most igennel szavaznak, tévedés azzal mentegette a szegény öreg ur, hogy életében sohasem szavazott „nem” mel.

A váci rezidencia ritka szépekvessé kertje nyitva állott a közönségnek s Peitler sem tűrt személyválogatást abban, hogy ki élvezze a sétahely kellemét. Meg is történt nem egyszer, főképp a szombati napok délutánján, hogy a lakosság elfoglalta a kert összes padjait s mikor az öreg ur séta közben le kívánt volna ülni — nem volt hova.

Mint püspök főleg jó s ó g á t állt tít ki. Segített boldogon, boldogtalanon, úgy hogy gyakran maga szenvedett pénztüszkésben. Aki 10 forintot várt, adott neki 100-át. Szegényt, kéregtőtűt erős kézzel nem volt szabad elbocsátani. Az összes váci vendéglőskör örlének, hacsak fél annyi vendégük van, mint a püspöknek volt. Épültek a templomok, iskolák, paplakok, kaptak a könyörgők és belvalamint külföldi uri koldusok reményen felül. Szóval kapott mindenki, a kinek kellett, hacsak mutatta is, hogy kell.

Megye papsága bálványozta püspökét. Nem mintha tán valami középkerü mummus tekintélyt tartott volna papjai előtt; hanem mint azt egy kanonok mondotta: „el lehet nélküle, mert jóságával imponál.”

Peitler Antal még képlánjainak sem tekintélyre által, hanem jó szívével imponált. Mondják, hogy ha valakit meg is kellett, fednie — szemében a főpásztori barang villámit a számon meleg könynyűje követte.

Hogy-hogy nem történt, egyszer olyan celibatás ellenes mozgalom keletkezett a papság között. Tartottak is gyűléseket és egy merész deputáció állítólág magához

igérkező közgyűlés, a kisdenevelés tárgy szamos problémáját megoldásra segiteni van hivatta.

Annál kivanatosabb tehát, hogy kiket eddig sajnosan nélkülöztünk művelődési és neuzeti missióit teljesítő egyetünk körében: az óvodákat fenntartó igen tisztelt egyetleket és testületeket új, de ránk biztató kilátásait, alapító vagy pártoló tagságra jelentkezéssel beváltani kegyeskedjenek.

(Alapító tag, ki vagy a mely testület egyszer s mindenkorra legalább 50 frtot fizet, vagy ily összegről alapító kötvényt állít ki és bevaltasáig évente 3 frtot fizet az egylet pénztárába; pártoló tag, ki (vagy a mely testület) 6 éven át évenként 3 frtot fizet az egyletnek; vizszozásul a tagsági alapszabály szerül jogok gyakorlása mellett, mind az alapító, mind a pártoló (és rendszer) tagok ingyen kápják szak- és családi lapunkat, a „Kisdenevelést.”)

És fölöttébb óhajtatód, hogy szorgalmas, de szük anyagi viszonyok közt élő rendszer tagjaink a kisdenevelők (gyermeknevelészek) meg a rendszer tagok belépő tanítóknémi segélyösszeget gyámoltassanak a fővárosba utazás és itt 3-4 napig időzés költségeiben a nyújtandó aldig dúsán kamatozik a nevelő felülmunkáidevben és szerendó tapasztalataiban.

Azon tiszteletteljes kérésrel fordulnak hát a ezimzett nevelésiügyi egyesülethez s illetőleg testületek, hogy méltóztassék: 1. a kisdenevelők orsz. egyesületébe alapító vagy pártoló tagul belépni és f. évi augusztus 21-23. napján Budapesten tartandó közgyűléstükön magat képviseltemi;

2. kisdenevelőjének, vagy tanítójának (gyermeknevelészek, tanítókné) a közgyűléstükre felutazás céljából szünapokat engedélyezni és 3) őket segélydíjjal támogatni.

A kisdenevelés általános emberi és magyar nemzeti jelentősége oly határtalan, hogy bizván bizunk annak fejlesztésére munkánk lelkes fölkarolásában.

Tisztelettel Budapest 1884. június 22.

A „Kisdenevelők orsz. egyetl-ének választmánya.

A bankok kiállítása.

Kiállitásunk egyik legérdekeseb része a pénzintézetek pavillonjában az a bankgyűlése, a melyben az osztrák-magyar bank papirpénznük fejlődését genetice tñnteti fel. Ime itt hevernek egymás mellett azok a régi jó bankok, a melyek atyáink fardozásának voltak ezéjai és tárgyai: szegény pénztetek, a melyeknek látása a szemléltő sajtó szerül, ironikus részvétell tölti be, akár csak turesa eziemojain münkiakat látva az ember, a mikit kihordtak a piacra. hogy a profán tömeg kíváncsisága kielégítessék. Hiszen tudjuk jól, hogy királyok tetemei ezek, az évezredes bomlasztó erejével hősiesen daczolók, csak-hogy sötét siri arculatnak és naiv pályarubájuk a derült verőfényben olyan fures alakot mutatnak, hogy láttukra az elegikus hangulatba önkénytelenül is belévegyll az ironia gnyos mosolya.

Az első szekrényben ime itt fekszenek a bank első papirpénz formulái, a melyek ugyolezvan évtel ezélett voltak forgalomban. Olyan goromba a papiros, a melyre nyomtatvák, hogy modern sajtos aligha merné az arúját belé göngyölgetni; aztán

a püspökhöz is felment. A küldötségek szónoka ékes szavakkal teremtette körül azt a két rövid gondolatot, hogy a pap is ember s hogy: natura non sunt turpia.

A püspök — mint mondják — méltó komolysággal hallgatva végig ezt a komoly beszédet. Egyetlen izom meg nem rándult sima homlokán. Oda lépett a szónokhoz, reá tette a kezét a vállára s így szökött: Egyébb bajtok nincsen? Eredjétek széken haza. Aztán hazament gondolkodjatek: miert kiálltják a békák, hogy „urak a papok, urak a papok?”

Szerette a tudományos papokat. Legnemesebb főpásztori eszményeként lebegett élötte fölemelni még jobbra parlágias egyházmegyéjét azon színvonalra, melyet a kor multvégsői fok megkövetel. S e feladatot akként vélte legezserdűben megoldandó, hogy a váci kegyesrendi gimnáziumot saját dotációjával főgymáziummá emelte s oda tanárokat a megyei papokat helyezte.

Ezzel kapcsolatban rezidenciajával szemben püspöki könyvtárt építtetett, mely ugy külsőleg, mint könyvei tartalmát tekintve, minden tekintetben megfelel a modern igényeknek.

Egyike volt ő a legszeretebb püspököknek, minők a főpapok sorában határai között e haza halála előtt.

Amily határtalan jó ember, oly rossz gazda volt Peitler.

A váci 40 ezer holdat megközelítő püspökség jövedelme körülbelül 160 ezer forint. És daczára ezen óriási vagyonnak Vác város Peitler 26 évi püspöksége alatt vámi keveset mutathat föl a püspök adományából. Daczára, hogy jöszívősége majdnem páratlan volt, semminemül alapítványt nem tett, de nem is tehetett. Ellenkezőleg folytonos pénzzavarban szenvedett.

Egyetlen ellensége volt: a pénz. Folyton zaklatták a hitelezők, meg a koldusok.

meg nincsen rajtuk semminemül dísz és ék; se szegélyzet, se rajzolt ornamentika, a szinezett kiállitások pedig éppen semmi nyoma ninc. Egy nyolezadrétt papírlap az egész, a fukar szöveg két sorocskában oda nyomtatva a középre, abban az esetben, faragatlan írásban, a mely száz évvel ezélett divott a nyomdáknak. A sorszám ténvtal van reá írva, úgy szintén az igazgató kaeskaringsó manupropriája. Puritán, diszleten egyszerűségükön kívül republikánus egyenlőség is jellegzi e bankókat. Ugyanolyan formátlanul nagy volt akkor az ezres, mint a papirpénz minden egyéb fajtája egész le az egyforintosig.

És köztük látunk akárhany olyan fajtát is, a mikröl a mi neuzedékünknek eddig sejtelme is alig volt: huszonötforintosok, ötszázforintosok stb.

A második bankó formuláris már kilencz évvel később támadt és példányai jelentékeny haladást mutatnak technika dolgában. Ez a papirpénz már bír szegélyvel, víznyomattal, — a közepükre pedig halvány piru odalehelve, mintha szegyenkeve pirulnának elődők plebejus egyszerűsége miatt. Innét fogva mindinkább tökélyestül a bankók kidolgozása és minden újabb metamorfozishöz egyre stilszerűbb rajzokkal, egyre több allegorikus alakkal díszítve, egyre komplikáltabb technikával kerül elő papirpénznük.

Itt látjuk egyebek közt a hatvanas évek öröshasú ötforintosait, a legutóbb elmúlt korszak zöldragyosait fizes bankókat és mindama felejtethetlen alakokat, a mik még rövid pár évtized előtt minden igyekvéstük és iparkodásunk tárgyai voltak és melyek most jelentőségükkél megfosztottan lézengnek itt, mint valami trójajavesztet potentátok.

Melletük külön szekrényben a jelenleg uralkodó papirpénz-dynastia tartja udvarát. A család feje az az arisztokratikus előkelőségi ezres bankó. A látogatók tömege hódolva vonúl el e nagy hatalom előtt.

Különfélek.

A pécsi ügyvédi kamara névsorából Boda Vilmos országgyűlési képviselő és szegzárd ügyvéd saját kérelmére töröltetett. — Nagy Ferencz paksi ügyvéd a kamara lajstromába folytatóg felvétetett. — Scheibner Kálmán ügyvéd Tamásiból Bonyhádra tette át irodáját.

Öszöndíj. A dr. Kovács Zsigmond veszprémi püspök által alapított öszöndíjra a hétölti közgyűlésből első helyen N e n d t v i c h J e n ő, második sorban K a t i e s I s t v á n, harmadik helyen C z i e g l e r M i h á l y terjesztetett fel a megyés püspökhöz.

Kaszinó-estély. A mult szerdán tartott kaszinó-estély a legsikerültebb volt az idén tartottak között. Daczára a kissé zivatáros időnek, nők és férfiak egyaránt nagy számmal jelentek meg. Kedélyesség tekintetében is páratlan volt. A városi zenekar ugyancsak kitett magáért, ritka szorgalommal játszott a táncdarábakot. Csárdás is volt.

Czafolat. A „Fünf kirchner Zeitung” 59-ik számban egyik Szegzárdról kelteztet hírben az foglaltatott, hogy Moldoványi Ödön tolmácyvei aliggyöz megörült. E hír, mely városunkban, hol az említett fiatal széles körökben ismeretes, kínos hatást keltett, szerencsére teljesen alaptalan. A család részéről felkérteztük annak közzétételére, hogy a „F. Z.” említett híre meggon-

dolatlanul köztölt p l e t y k a. Az egészből annyira igaz, hogy Moldoványi Ödön egyszerű ideg bajnak orvoslására 3 hét óta a radegani gyógyfürdőt élvezi. A mystifikáció alapuló hír szerzőjének felelőségre vonására dr. Moldoványi István bonyhádi ügyvéd a szükséges lépéseket már megteette.

Czóllóvszet. A lövöldében július hó 26-án 570 lövés tétett; ezek közt 11 nyíjas és 154 közlövést esett. — Az I-ös díjazt legtöbb közlövéstér Kaiser H. F., a II-ikat Barnaky Hyula, a III-ikat Schreiber Ferencz, a IV-iket, az I. legjobb lövésért Hillebrand Ferencz, az V-iket a II. legjobb lövésért Cséh Bertalan nyerte.

Halóázás. Özv. Pogács Mátvásmé szül. Sveigert Aloiza mult hó 24-én, életének 79-ik évében jobb létre szenderült. A boldogult hült tetemei 26-án tétettek örök nyugalomra. Béke poraira!

Ingen-tarifák. Cziriák Ignác segiteni igyekeztvén azon tarthatatlan állapotban, mely a helypénz-szedés körüli számtalan visszaélés folytán piaczaink uralkodók; több száz példányban kinyomatta a saját költségen a helypénz-szedési tarifát s azt ingyen adja mindazoknak, kik hozzá fordulnak.

Hymen. Hirschele Adolf folyó hó 9-én tartja esküvőjét a helybeli izr. imaházban G l a s s Szabin kisasszonnyal. — Józsa János pellérdi néptanító és kántor mult hó 26-án jegyezte el Fröh auf Nándor pellérdi nyug. körjegyzőnek kedves leányát M a r i k a kisasszonyt.

A baranyai szerbek gyűlése. A Baranya-megyébél szerb hírközösek és azok papjai R-Töttösön jul. 26-án összejöttek oly célból, hogy megbeszéljék a karlocai szerb egyház kongresszus tündölt. Mintegy tizenhárom község képviselői jelentek meg és rövid vita után a következő határozatot fozták el: „A baranyai szerbek kijelentik, hogy tisztán alkotmányos alapon állanak, hogy a szerb egyház és iskolái ügyeket tisztán törvényesített privilégiumok és rendeletek alapján kívánják rendeztetni, miert határozatilag kimondják, hogy az egyház és iskola autonómiajért sértetlenül továbbra is fenntartani óhajtják s hogy az összehívott kongresszuson minden rendelkezésre álló törvényes eszközt ényvesítettül kívánunk azírni, hogy a hírközösek papjai, tanítói s iskoláink eddigi zállat helyzetén javítsassék és különösen, hogy a baranyamegyei parochiak és iskolákra nézve, tekintettel a hívek anyagi viszonyaira, ha másként nem lehetne, kivételes intézkedések léptetessenek életbe s végül, hogy a szerb felekezeti iskolák nemzetiségi jellege a törvény keretén belül ezentul is fenntartassék.”

Jegyző-választ s. Csütörtökön ejetett meg Szabadsz. Királyon, nagy községgel lett átalakitása folytatán, Trixler Károly szolgabíró vezetése mellett, nagy érdeklődés közt a jegyzőválasztás. Beadtott összesen 238 szavazat; ebből Pitz György bicsérdi segédjegyző 172, Vegl Károly 39 és Benyovszky Mór 27 szavazatot kaptak. Ekként általános szökötséggel Pitz György választott meg Szabadsz. királyi nagyközöseg jegyzőjevé.

Tüz a vidéken. Büdösán mult hó 25. estve 11 óra felé nem vart szerencsétlenség riasztotta fel a közöseg pihenő lakosait. Egy jómódú s józanéttul előjárógazdának nem rég épült esereses pajtája belülről kigyulladt, mely tele volt széná,

püspök kinevezését. Akkor lesz ismét sok pénze a váci püspöknek.

A jó püspök tehát rendezertelenül és beosztás nélkül költekezett, ez oka, hogy nevét viselő nagy alapítványok nem maradtak utána. Ugyszólván elkallódott a sok pénz.

Mi jó történt, hogy nem ő lett a primás, mert akkor a primási uradalmak általának úgy, ahogy a váci püspökéi általának, s ez még nagyobb baj volna.

Ó válogatás nélkül segélyezett mindenkit, úgy amint jött, s így ha a püspökségnek tízannyi jövedelme van is, mind elfogyott volna úgy, hogy látszata sincs.

Vácznak lehet hatalmasabb, tekintélyesebb, befolyásosabb főpásztor, de jobb szívl nem lehet.

Az ő jósága az, a miert nem tudta senki eltitlani, sem azért, hogy egy időben a Bach-rendszer szolgálatában állott, sem azért, hogy gazdálkodni éppen nem tudott.

Ó boldoggá tett mindenkit, s csak neki nem jutott az aggkor örömtelen időszakában osztályrészüül, hogy ő maga is boldog maradtatott.

Mint püspök kétszer látta viszont szölvárosát: 1868-ban G i r k püspök temetése alkalmából, s aztán 1869-ben a Sz.-László-társulat vándorgyűlésén, midőn a megyelvázi nagy termében tartott közlélesen gróf Cziriákkal együtttesen élénkült. De mindenkor élt, halt a pésekiekért.

Egy széleskörű család, a pécsi egyházmegyé nevében bucsuzunk hamvado poraidótt diésült szellem, azt kívánva: hogy azt a tömérdek sok jót, amit életében boldog, boldogtalanul tétett, fizesse neked vissza — a jószág Ur Isten!

A nagy alimizsúnak, a legnemesebb humanizmusnak, a páratlan jó embernek emléke élvi fog köztőlünk évek s évek mulva is!

Ház eladó!

vagy bérbeadó.

Németh-Üröghi 9. számú ház

mely áll: 4 szoba, konyha, műhely, pajta, istálló és pinczéből, kut a házban szabad kézből eladó, esetleg f. é. október hó 1-től bérbeadó. — 227. (3-2)

Megjegyzendő, hogy az kereskedéshez egy szintén sütődéhez is alkalmas, minthogy bolti helyiség és kenyérsütéshez berendezett kemezővel bír.

Értekezhetni ott a 21-ik számú házban lakó tulajdonossal.

Pompár József.

Leány-növeldei jelentés.

Van szerencsém tudatni a t. ez. szülők- és gyámokkal,

hogy 6 osztályu

leánynevelő és tanintézetem,

mely eddig János utca 7. számú házban volt,

most Mária utca 13. számú (Majláth) házba

tétezt át, hol tágas helyiség és világos tanterem, azonkívül nagy udvar és szép kert áll a növendékek rendelkezésére.

Növendékeket, mérsékelt feltételek mellett, ez évben is teljes ellátásra fogadok fel, szives megkeresésre a feltételek azonnal közölhetők.

A rendes tanfolyam f. é. szeptember 3-án fog kezdődni, a beiratások pedig augusztus 30 és 31-én, szeptember 1. és 2-án eszközölhetők.

Midőn a t. ez. szülők és gyámokkal az eddigi személem és intézetem iránt tanúsított elismerésökért a legforróbb köszönetet szavazom, magamat kitűnő tisztelettel további kegyeikbe ajánlom.

Pécsét, 1885. jul. 23-án.

Liebscher Vilma

intézet-tulajdonosnő.

229. (3-2)

Árverési hirdetmény.

5763-9876. szám. 1885.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint telekvi hatóság közhírré teszi, hogy Baranya megye gyámpénztára, és Németh Gyula ügyvéd végrehajlatoknak Zabias József szent-katalini lakos végrehajlati szendvő elleni 50 és 10 fnt 18 kr. tőke követelés és járuléka iránti végrehajlat ügyében a pécsi kir. törvényszék területén fekvő a szent-katalini 38. sz. tjkvben felvett A) 1/2 telek (320 b) 348 b) és 438 b) hsz. sz. fekvőségek kivételével 248 fnt becsárban az 56 a) hsz. számú belsőség 184 fnt becsárban a szent-katalini 105. számú telekjegyében felvett 10^b hsz. szám alatti 6 számú ház és udvar az árverést 194 fntban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1885. évi augusztus hó 25. napján délelőtt 9 órakor a község bírói lakban megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladtni fog.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlan becsárának 10%^o-át, vagyis 24 fnt 80 kr., 18 fnt 40 kr., 19 fnt 40 kr. készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42.

498 sz. ár. 1885.

Árverési hirdetmény.

Püsp.-Sz.-Erzsébeten elhalt Csille József hagyatéki ingatlanai nyilvános árverés útján eladni fognak Püsp.-Sz.-Erzsébeten a jegyző irodájában 1. évi augusztus hó 8-án reggeli 9 órakor alábbi feltételek mellett.

1. A szt.-erzsébeti 39. sz. telekjegyzőkönyvben felvett, 1/2-ad kültelek kikiáltási ára 500 fnt.
2. A szt.-erzsébeti 75. sz. tjkvben felvett 95. sz. ház és belsőség, kikiáltási ára 425 fnt.
3. Szt.-erzsébeti 75. sz. tjkvben felvett 568. sz. belsőség kikiáltási ára 300 fnt.
4. Szt.-erzsébeti 143. sz. tjkvben felvett 1647. hszszu fekvőség, kikiáltási ára 25 fnt.
5. A szt.-erzsébeti 94. sz. tjkvben felvett ingatlanok után járó legelő-illetmény, kikiáltási ára 100 fnt.
6. Szt.-erzsébeti 94. sz. tjkvben felvett 1145., a 66. sz. tjkvben felvett 1146. hszsz. fekvőségek együttesen, kikiáltási ára 50 fnt.
7. Fenti ingatlanok egyenként becsáttatnak árverés alá 10%^o bánatpénz előleges letétele mellett; mégis, ha ezek összegeztet vételára 1200 fntot el nem éri, — az összes ingatlanok együttesen 1200 fnttal ugyanez alkalmával újabb árverés alá becsáttatnak.
8. A vételár fele az árverés után 8-ad napra, fele pedig a bánatpénz betudásával egy kóra fisetendő.
9. A vevők az ingatlanokat azonnal birtokba veendik, a tulajdonjog bekelezhetővé azonban a vételár teljes lefizetése után gyámhatóságilag jóváhagyott szerződést nyerend.
10. Vevők kételemek az 1885. év január 1-től járó bármily adókat fizetni.
11. A feltételek bármelyikének elmulasztása esetén vevő kárára új árverés rendelhetik.

Kelt Pécsváradon, 1885. július hó 21-én.

Kiss Aladár,

szolgabíró.

231. (2-2)

§-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírok a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál elől-ges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A pécsi kir. törvényszék, mint telekvi hatóságnak 1885. évi május hó 22-én tartott üléséből.

Kiadta:

Visy Pál,
kir. tszéki jegyző.

235. (1-1)

Ház és fürdő eladó!

Siklóson a Czigányvárosi 619 ik számú

ház és fürdőhelyiség

mely áll: 2 lakoszoba, konyha, kamara, pincze, felszer. és 5 fürdőszobából, ivó forrás, kert, udvar és szőlőlugos sétatellyel, szabad kézből eladó.

Értekezhetni aulirt tulajdonossal Terehegyen.

Végh Sándor

222. (0-2)

Mária-celli gyomor-cseppek
jeles hatású gyógyszer a gyomorminden bántalmi ellen

és fölülmulhatatlan az étvágyhiány, gyomor-nyugalom, roszszagu lehelet, felek, savanyu felbúváás, köhika, gyomorhurut, gyomorégés, huzgóképződés, túlságos nyalka képződés, árgaság, undor és hányás, főfájás (ha az a gyomorból ered), gyomorgörgős, székszorulat, a gyomornak túlterheltsége étel és ital által, giliszta lép és májbetegség, aranyeres bántalmak ellen.

Egy üvege az ára használati utasítással együtt 35 kr.

Kapható: Pécsét: Balás Ödön, Kovács Mihály és Sipőcz István gyógyszerészek áruháza. Pécsvár: Dvorszky Béla gyógyszerésznél. Szigetváron: Visy Sándor gyógyszerésznél. Siklóson: Rényi gyógyszerésznél. Sásd: Keller Gyula gyógyszerésznél. Szászváron: Baltha László gyógyszerésznél.

Valamint az osztrák-magyar birodalom minden nagyobb gyógyszerüzében és kereskedőházban. Központi szétküldési raktár nagyban és kicsinyben. (13-5)

BRADI KÁROLY,
az „Órangyalhoz” címzett gyógyszerüzében, Kremzierben, Morvaországban.

Az első pécsi asztalos-egyesület

Held Gusztáv, kárpitos
KISTÉREN.

ajánlják a n. é. közönségnek dús választéku raktárakat mindennemű asztalos, kárpitos és esztergályos

saját készítményű legújabb és legjobb minőségű árukból legjutányosabb árért. Ugyazint: azon hírneves Kohn-féle székeket hajlított fából, vasbutorok, tükröket stb. a melyekből folyton nagy választék tartatik.

A midőn felkerjük az e szakmába vágó cikkeik székszerkezetek fedezésénél minket megbízásaikkal szerencsésítették, ajánljuk magunkat még mindennemű asztalos- és kárpitos munkák elkészítésére, vendégladók és kávéházak teljes stilszerű berendezésére, valamint legújabb mintá szerinti új tekeasztalok készítésére és javítására.

És eddig bennünk helyezett kegyes bizalom és partfogás fenntartását jövőre is kérve, maradunk

mely tisztelettel az I. pécsi asztalos-egyesület és HELD GUSZTÁV, kárpitos, Kistéren.

147. (3-2)

Mindig legjobban felszerelt legnagyobb raktár.

Első magyar hazai m. k. és o. es. kir. szabad

bőr- és gépszijgyár

KRAUSZ JOZSEF FIA
Marezáli, déli vasútállom. Keszthely.
Alapított 1850-ben.

Ajánlja 1883. évi február 23-án szabadalmazott imprágnált forrasztott gépszijait és orozul gyártott varró- és kötőszijait. — melyek a kereskedelmi téren a legjobbaknak bizonyult kül- vagy belföldi gyártmányok ellen még senki által nem érteket biztosítanak. Ezen szijak nem nyulnak semmit és forrasztásuk oly szilárd, hogy gőz vagy nedvességben használva, éveken át dolgoznak a nélkül, hogy rongálódjanak.

Javítások gyorsan és legolcsóbban eszközölhetők. Arjegyzéket és mintát kívánatra díjmentesen küldök.

Országos Magyar Gazdasági Egyesület Budapest. (Köztelek.)

265. sz./884. BIZONYLAT. Krausz József fia Somogy megye marezáli gyáros által az országos magyar gazdasági egyesület elé bíralt véget beküldött imprágnált és forrasztott gépszijak a magyar államvasutak gépgyárában és a királyi József műegyetem mechanika laboratóriumában az orsz. gazd. egyesület gépzészeti szakosztálya részére kiküldött bizottsága előtt szakszzerűen megvizsgáltatván, a következő tulajdonok konstátáltak:

- 1-ször. Az imprágnálás teljes léven, a szijak mindenütt ott, a hol nedvesség és gőz befolyásának voltak kitéve — a befolyásoknak sikeresen ellenállottak.
- 2-ször. Csekély nyulékonytsággal bírván, a szijak kurtitani nagyon ritkán szükséges — úgy hogy az állami gépgyárban 34 napon állandóan működésben tartott két szij közül, ezen idő alatt csak az egyiket kellett 30 mm-rel megkurítani.
- 3-ször. A szijak végeinek a megerősítés mellett összeforrasztása csekély nyulékony-sága mellett előnyöknek mondható — a szíj összeforrasztás oly szilárd, hogy □ milliméterenkint 2,505 kgr. terhelhetésnél a szíj elszakadt, de a forrasztás mi változást sem szenvedett.
- 4-ször. A szijak □ milliméterenkint átlag 2-48 kgr. terhelést állottak ki.

Kelt Budapeston, 1883. márcz. 19-én. Az országos mag. ar. gazd. egyesület nevében Korizmicz László s. k. alelnök.

184. (10-5)

Kívonat az országos iparegyesület gyáripari szakosztályának 1882. október hó 10-én tartott üléséről felvett jegyzőkönyvből.

6. pont. Krausz József fia marezáli gépszijgyáros által bemutatott ragasztott és forrasztott gépszijak, melyeknek tartóssága mellett számos bizonylat mutatott föl, olcsóságuknál fogva is az érdeklő iparosok és iparvállalatok figyelmébe ajánlottak. Kelt mint fent.

Kiadta: Országos iparegyesület. Gelléri Mór s. k. szakosztályi jegyző és egyesületi titkár.

Mindig legjobban felszerelt legnagyobb raktár.

A torontalmegyei gazdasági kiállításon 1884-ben EZÜST BISZ-OKLEVELLET nyert.
A bécsi 1883. évi nemzetk. gyógyszer kiállításon EZÜST ERMET nyert.
A tréssati 1882. évi kiállításon BRONZ-ERMET nyert.
A gráci 1880-ik évi országos kiállításon FLEISNERI OKLEVELLET nyert.

A MOHAI ÁGNES FORRÁS

hazánk egyik legszénsavdúsabb

SAVANYUVIZE

kitűnő szolgálatot tesz főleg az emésztési zavaroknál s a gyomornak az idegrendszer bántalmain alapuló bajjaiban. Általában a víz mindazon kóroknál kiváló figyelmet érdemel, melyekben a szervi élet támogatása és az idegrendszer működésének fölfokozása kívánatos.

Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend.

Kizárólagos forrástár **Édeskuty L.** m. kir. udv. szállítónál, Budapest.

Ugyazint kapható minden gyógyszerüzében, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Az 1884-ik évi elszállítás **1,500,000** palaezk.

Pécsét kapható: Blauhern Antal, Blauhern J., Löwh Nándor, Böhm C. F., Dobszay A., Eisert János, Gyimóthy Gyula, Herdlein Lajos, Hergert József, Lill János, Löh Lajos, Mautner Józ, Mitzky Mór, Nagy Gusztáv, Nick Károly, Pucher W. utóda, Rah Vilmos, Simon János, Spitzer Adám, Spitzer Sándor fia, Tiglmann Alajos, Zsolnay Miklós, Irgalmasok gyógyszerüzében, Sipőcz István gyógyszer. uraknál. (12-11)

EREDETI SINGER VARRÓGÉPEK

Házisziükségletek és fehérneművarráshoz, valamint szabók, cipészek, nyereggyártók, kalaposok, kárpitosok stb. számára.

Az **EREDETI SINGER VARRÓGÉPEK** minden más gyártmány előtt kitűnnek mechanizmus tökéletessége, egyszerű szerkezet, könnyű kezelés, felülmulhatlan munkaképesség és nagy tartósság által. (IV. 24-22)

Neidlinger G. Ferenczek-utca 6. sz.

40 éven át kipróbált

ANATHERIN SZÁJVÍZ

dr. Popp J. G. cs. kir. udvari orvostól.
Éécs, I. Bognergasse 2.
Orvosi bizonyítványok:

Prof. Oppolzer, kiérdemült, rektor magnificus, profess. a csász. kir. klinikán Bécsben, csász. kir. udvari tanácsos stb. Megvizsgáltam az ön Anatherin szájvizet s azt ajánlásra méltónak találtam.

Profess. Drasche a valódi Anatherin szájvizet, orvosi gyógyszerüzében a csász. kir. kórházban kísérletileg alkalmazta, s azt igen czélyszerű és kitűnőnek nyilvánította.

Dr. Kainzbauer, csász. tanácsos, kiérdemült professor, én a Popp-féle Anatherin szájvizet betegneimnek felelte nagy számánál, szíj és fogbetegségeknél rendkívül jó sikerrel alkalmaztam, miután annak vegytiszta alkotából meg vagyok győződve.

Még az idült hurutoknál is, felettébb jó hatással van a megtámadott szájjak, torok és gége részének a Popp-féle Anatherin szájvizel való megértésének.

Professor Schnitzler a Popp-féle Anatherin szájvizet a szájjak, nyak és a torok-ir betegségeknél, mint szinte a fogus betegségeknél mindenkor a legújabb sikerrel alkalmazta.

Ezen kitűnő tulajdonságainál fogva mindenütt méltán kiérdemelt elismerésben részesülő Popp-féle fogszerek valódi és friss minőségben kaphatók.

Kapható: Pécsét: Balás Ö., Sipőcz István, Kovács M. gyógyszerészeknél, Zách K. Pacher E. Oberkő E. néli Bonyhádon: Kramolai gyógyszerésznél. — Ba. ar: Pollemann, Peigor és Sárkány gyógyszerészeknél és Michitschnel. — Barcon: Kohut gyógyszer. — Höggyészen: Tausz Bárdi, Téry Imre gyógyszer. — Kaposváron: Auguszán, Babócsay gyógyszer. — Mohácsán: Szendery, Frossner M. gyógyszer. — Mágocsán: Szó G. gyógyszer. — Szegvárdon: Báthory Elek gyógyszer. — Siklóson: Petrá I. Szabó I. gyógyszer. — Szigetváron: Szalay József, Vity A. gyógyszer. — Tolnában: Brázy I., Pischel S. gyógyszer. — Zomborban: Galle F., Michelz S. és Palatinos gyógyszer. — Verőczen: Bécs I. gyógyszer. — Villáyon: Csáti N. gyógyszer. — Bátaszéken: Pócs I. gyógyszer. — Szikszón: Somogyi M. gyógyszer. — N. Boly: Erőly I. gyógyszer. — Babócsán: Hlás A. gyógyszer. — Pécsvárán: Herly I. gyógyszer. 159. (16-5)

Egy jó házból való leány
alkalmazást nyer egy helybeli varrógép üzletbe.
Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

238. (0-1)